

Lp Tõnu Raag

Teie: 04.12.2025

Meie: 16.12.2025 nr 2-2/1070-2

Vastus teabenõudele

Lugupeetud Tõnu Raag

Pöördusite Siseministeeriumi poole küsimusega, milles palute selgitada, kas ja millises tähenduses loetakse abikaasa ja lapsed relvaseaduse alusel „kõrvalisteks isikuteks“ ning millised on selle mõiste mõjud kooselule ja igapäevaelule. Küsimus on asjakohane, kuna relvaseaduses kasutatav terminoloogia võib ilma täiendava selgituseta jätta eksliku mulje selle sisust ja eesmärgist.

Relvaseadus kasutab mõistet „kõrvaline isik“ relva käitlemise ja ohutusnõuete kontekstis, kuid seadus ei anna sellele eraldi legaalse definitsiooni. Mõiste sisu tuleb tuletada seaduse üldisest loogikast ning sätetest, mis reguleerivad relva käitlemise õigust ja relvaomaniku hoolsuskohustusi.

Relvaseadus sätestab relvaluba ja relva käsitlemise õigust käsitlevates sätetes, et relva võib käsitleda üksnes isik, kellel on selleks seaduslik alus, eeskätt kehtiv relvaluba või seaduses sätestatud erand. Relva käsitlemise all ei mõisteta üksnes relva kasutamist kitsas tähenduses, vaid kõiki relvaga seotud toiminguid, sealhulgas relva osadeks lahti võtmist, laadimist, tühjaks laadimist, kontrollimist, hooldamist ja muul viisil käsitlemist.

Sellest loogikast lähtudes on relva käitlemise olukorras kõrvaliseks isikuks iga inimene, kellel puudub konkreetse relva käsitlemise õigus. Seejuures ei oma tähtsust, kas tegemist on relvaomaniku pereliikme, külalise või kolmanda isikuga – määrav on üksnes relva käsitlemise õiguse olemasolu või puudumine.

Relvaseaduse ohutusnõudeid käsitlevad sätted panevad relvaomanikule kohustuse tagada, et relva käitlemisel ei satuks ohtu isikud, kellel puudub relva käsitlemise õigus. Seadus eeldab, et relvaomanik hoiab relva pidevalt oma kontrolli all ning välistab olukorrad, kus relv võib ohustada teisi samas ruumis või eluruumis viibivaid inimesi. Just nende sätete kaudu saabki mõiste „kõrvaline isik“ sisulise tähenduse.

Samuti näevad relva hoiustamist reguleerivad sätted ette, et relv peab olema hoitud viisil, mis välistab juurdepääsu isikutele, kellel puudub relva käsitlemise õigus. Ka siin ei tee seadus vahet pereliikmetel ja muudel isikutel. Abikaasa või laps ei omanda relva käsitlemise õigust üksnes kooselu või sugulussuhte tõttu ning on seetõttu relva hoiustamise ja käitlemise kontekstis käsitatav kõrvalise isikuna.

Oluline on rõhutada, et selline käsitlus ei puuduta perekondlikke ega tsiviilõiguslikke suhteid. Relvaseadus ei määra ega hinda pereliikmete staatust kodus ega kooselus. Mõiste „kõrvaline isik“ on puhtalt funktsionaalne ja ohutusõiguslik ning selle eesmärk on kirjeldada relvaomaniku kohustusi olukordades, kus relv võib kujutada ohtu inimestele, kellel puudub selle käsitsemise õigus.

Need põhimõtted kehtivad võrdselt kõigi relvaomanike suhtes. Relvaseadus ei näe ette erandeid ametikoha või avaliku staatuse alusel, mistõttu laienevad samad ohutusnõuded ja relva käitlemise reeglid ka Riigikogu liikmetele või teistele isikutele, kellele on relvaluba väljastatud enese või vara kaitseks.

Kokkuvõtvalt saab märkida, et relvaseaduse tähenduses on kõrvaline isik iga isik, kellel puudub konkreetse relva käsitsemise õigus. See mõiste ei mõjuta kooselu ega perekondlikke suhteid, vaid väljendab relvaomaniku seadusest tulenevat kohustust tagada relva ohutu käitlemine ja hoiustamine.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ain Peil
osakonnajuhataja ülesannetes